

Helse Nord logopedene møttes hos **logoped Espen i Sandnessjøen**

Helse Nord logopeder fra Kirkenes, Tromsø og Bodø møttes 4-5 mai til nettverkssamling på Helgelandssykehuset Sandnessjøen. Logopeder fra Harstad, Vesterålen og Tromsø fulgte samlingen digitalt. Dette var den første fysiske samlingen for logopeder som arbeider på sykehus i nord.

Endelig ble vi samlet, men også bekymret: vi ser den store verdien av å kunne møtes-, et faglig felleskap, og lite kollegialt nettverk der vi er daglig. Vi er spesialister på et felt som få andre kolleger ute i kommunene har kompetanse i. I kommunene er det få logopeder, de fleste stillinger i det offentlige er for barn, og det er dokumentert at det er redusert kapasitet for barn.

Logopednettverket ble initiert av Helse Nord i forbindelse med etablering av Kompetansetrappa (2018). Logopedene har utarbeidet kurs om dysfagi/svelgevansker og språkvansker. Arbeidet med kurs, felles retningslinjer og kvalitetssikring har pågått digitalt i 5 år. Det er viktig med veiledning om både svelgevansker og tiltak. Kurset om dysfagi/svelgevansker er tilgjengelig for alle, og er ment som kompetanseheving for både personell i helseforetak og pårørende. Målsetting er at også helsepersonell i kommunal og privat omsorg tar kurset.

Første dagen på samlingen var viet afasi (ervertet språkvanske). Monica Norvik og Nina Høeg fra Statped holdt foredrag om CAT-N afasikartleggingsverktøy. CAT-N er standardisert for norske forhold. Kartleggingen avdekker mer spesifikt hva slags vansker afasipasienten faktisk har, og testen har en deltest som gir informasjon om livskvalitet. Samfunnet og spesielt helsevesen bør få mer kunnskap om afasi som en av de usynlige vanskene som altfor ofte blir oversett.

Andre dagen ble brukt til revidering av teorikurs om dysfagi/svelgevansker i Kompetansetrappa. Presentasjon av faglig innhold i praktiske kurs internt for pleiere om svelgevansker ble drøftet. Målsettingen er at vi gir lik undervisning i Helse Nord innen vårt fagfelt. Materiell for faglig formidling skal være lett tilgjengelig og kvalitetssikres jevnlig: <https://kompetansetrappa.helsekompetanse.no/>

Mange eldre og funksjonshemmede lider av underernæring som skyldes spise- eller svelgevansker. Det er få logopedier som arbeider med voksne i landsdelen og enda færre som arbeider med svelgevansker. Totalt skal Helse Nord logopedene som tilsvarer 11 årsverk dekke behovet for logopedisk behandling til ca. 500 000 innbyggere. Flere sykehus i nord har ikke ansatt logoped.

Nettopp på grunn av lav logopeddekning er kvalitetssikring av kurs, prosedyrer og retningslinjer spesielt viktig. Regelmessig faglig formidling på institusjoner i Helse Nord er en hovedmålsetting. Vi vil veilede og gi opplæring til kolleger på tvers av faggruppene.

Behovet for nettverk for vår faggruppe er særlig viktig i og med at logopedene arbeider med språk-, tale-, stemme-, kommunikasjon- og svelgevansker på alle avdelinger og alle pasientgrupper.

Vi ser frem til å fortsette samarbeid i logopednettverket, dette samarbeidet er særdeles viktig for våre pasienter og vår profesjon.

Til slutt: *Not being able to speak doesn't mean you have nothing to say. Not being able to eat doesn't mean you don't want to live.*